

17.5.2023

COMUNICARE CĂTRE MEMBRI

Subiect: **Petiția nr. 1425/2020, adresată de Giovanni Esposito, de cetățenie italiană, în numele Consiliului Național Italian al Experților Industriali (CNPI – Consiglio Nazionale dei Periti Industriali e dei Periti Industriali Laureati), privind transpunerea incorectă de către guvernul Italiei a Directivei 2013/59/Euratom**

Petiția nr. 1433/2020, adresată de Guerino Ferri, de cetățenie italiană, care susține că Italia nu ar fi aplicat integral Directiva 2013/59/Euratom

1. Rezumatul petiției

Petiția nr. 1425/2020

Petiționarul susține că Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, prin care este transpusă în legea italiană Directiva 2013/59/Euratom, încalcă legislația națională privind competențele profesionale și organismele profesionale. Mai exact, el susține că decretul legislativ menționat recunoaște numai competența profesională a inginerilor, arhitecților și inspectorilor de construcții în ceea ce privește asigurarea protecției împotriva radonului, excluzând astfel categoriile experților industriali și experților industriali cu diplomă în domeniul construcțiilor. Acest lucru discriminează profesiile care desfășoară activități similare și încalcă principiul proporționalității și al liberei concurențe.

Petiția nr. 1433/2020

Petiționarul este îngrijorat că Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie de transpunere a Directivei 2013/59/Euratom în legislația italiană nu le permite experților industriali și experților industriali absolvenți de facultate de construcții să participe la lucrări de decontaminare de radon, rezervând acest domeniu de activitate doar inginerilor, arhitecților și inspectorilor de construcții. El susține că datorită studiilor universitare, experții industriali au același nivel de

calificare ca inginerii, arhitecții și inspectorii de construcții și sunt la fel de capabili să efectueze operațiuni precum decontaminarea clădirilor de radon. Petiționarul menționează că dispoziția în cauză duce, prin urmare, la o discriminare ilegală între categorii profesionale cu calificări și competențe echivalente care lucrează în exact aceleași domenii de activitate, subminând astfel piața internă a serviciilor, și, în primul rând, drepturile consumatorilor.

2. Admisibilitate

Petiția nr. 1425/2020, declarată admisibilă la 23 martie 2021.

Petiția nr. 1433/2020, declarată admisibilă la 26 martie 2021.

Comisia a fost invitată să furnizeze informații [articolul 227 alineatul (6) din Regulamentul de procedură].

3. Răspunsul Comisiei, primit la 23 septembrie 2021

Petiționarii susțin că Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, recent adoptat, care transpune în legislația italiană Directiva 2013/59/Euratom de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante¹, a încălcat legislația națională privind competențele profesionale și organismele profesionale, privându-i pe așa-numiții „experți industriali” și „experți industriali calificați” de dreptul de a fi recunoscuți ca „experți în decontaminarea de radon”.

Deși nu este de competența Comisiei să evalueze compatibilitatea dintre decretul menționat anterior și legislația națională existentă, pe baza analizei efectuate de serviciile competente ale Comisiei, afirmațiile petiționarilor par să se refere la definiția 40 („Expert în decontaminarea de radon”), la articolul 15 („Experți în decontaminarea de radon”) și la secțiunea I din anexa II („Expunerea la radon”) la Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, care stabilesc cerințele în materie de educație, formare și competențe pentru recunoașterea unor astfel de experți, care sunt însărcinați cu consilierea tehnică pentru adoptarea de măsuri de remediere în scopul reducerii concentrației de radon din clădiri.

În acest context, ar trebui precizat că deși directiva impune statelor membre să ia măsuri de reducere a radonului în clădiri, ea nu le impune vreo obligație de a recunoaște „experți în decontaminarea de radon” sau orice alt concept echivalent. Prin urmare, este de competența autorităților italiene să decidă cu privire la cerințele în materie de educație, formare și recunoaștere aplicabile acestor experți.

Concluzie

Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că informațiile incluse în petiții nu justifică măsuri din partea sa în cazul de față. Orice conflict între decretul menționat anterior și legislația națională existentă ar trebui adus în atenția autorităților administrative și/sau judiciare naționale, după caz.

¹ Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).

4. Răspunsul Comisiei (REV I), primit la 22 iulie 2022

Petiționarii susțin că Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, care transpune în legislația italiană Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante², contravine legislației naționale existente privind expertiza profesională și organismele profesionale, privându-i pe așa-numiții „experți industriali” și „experți industriali calificați” de dreptul de a fi recunoscuți ca „experți în decontaminarea de radon”. În conformitate cu decretul italian, numai profesioniștii înscriși în registrul profesional al inginerilor, al arhitecților și al inspectorilor de construcții pot desfășura activitatea de „expert în decontaminarea de radon”. Petiționarii evidențiază că toate profesiile în cauză fac obiectul aceluiași nivel de cerințe educaționale și de formare corespunzătoare nivelului 6 din Cadrul european al calificărilor (CEC). În plus, profesioniștii din alte state membre care au un nivel CEC 6 și desfășoară activități corespunzătoare unui „expert în decontaminarea de radon” vor trebui, de asemenea, să se înregistreze în Italia în registrul profesional al inginerilor, al arhitecților și al inspectorilor de construcții.

Deși nu este de competența Comisiei să evalueze compatibilitatea dintre decretul menționat anterior și legislația națională existentă, pe baza analizei efectuate de serviciile competente ale Comisiei, afirmațiile petiționarilor par să se refere la definiția 40 („Expert în decontaminarea de radon”), la articolul 15 („Experți în decontaminarea de radon”) și la secțiunea I din anexa II („Expunerea la radon”) la Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, care stabilesc cerințele în materie de educație, formare și competențe pentru recunoașterea unor astfel de experți, care sunt însărcinați cu consilierea tehnică pentru adoptarea de măsuri de remediere în scopul reducerii concentrației de radon din clădiri.

În acest context, ar trebui precizat că deși Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului impune statelor membre să ia măsuri de reducere a radonului în clădiri, ea nu le impune vreo obligație de a recunoaște „experți în decontaminarea de radon” sau orice alt concept echivalent, lăsând astfel autorităților italiene sarcina de a stabili cerințele în materie de educație, formare și recunoaștere a acestor experți. Totuși, atunci când stabilește ce profesii pot desfășura activitatea de „expert în decontaminarea de radon”, Italia trebuie să respecte alte acte legislative aplicabile ale UE, în special Directiva 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale³, și libertățile fundamentale garantate de articolele 49 și 56 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE).

În această privință, serviciile Comisiei observă că petiționarul nu a furnizat niciun element care să demonstreze refuzul înregistrării unui profesionist străin cu nivel CEC 6 în registrul profesional al inginerilor, al arhitecților și al inspectorilor de construcții. În plus, chestiunea recunoașterii „experților industriali” și a „experților industriali calificați” care lucrează în Italia ca „experți în decontaminarea de radon” este o chestiune pur națională și, ca atare, nu are niciun

² Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).

³ Directiva 2005/36/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 septembrie 2005 privind recunoașterea calificărilor profesionale (Text cu relevanță pentru SEE) (JO L 255, 30.9.2005, p. 22).

impact asupra profesioniștilor străini. Totodată, faptul că inginerii, arhitecții și inspectorii de construcții trebuie să aibă același nivel de formare, și anume CEC 6, pe care îl au „experții industriali” și „experții industriali calificați” nu este hotărâtor. Faptul că „experții industriali” și „experții industriali calificați” au același nivel de formare nu înseamnă în mod necesar că aceștia sunt, de asemenea, calificați să desfășoare aceeași activitate.

Concluzie

Având în vedere cele de mai sus, Comisia consideră că informațiile furnizate în petiții nu justifică măsuri din partea sa în temeiul Directivei 2005/36/CE privind recunoașterea calificărilor profesionale sau al articolelor 49 și 56 din TFUE.

Nu se justifică luarea de măsuri nici în temeiul Directivei 2013/59/Euratom a Consiliului, din motivele explicate mai sus.

5. Răspunsul Comisiei (REV II), primit la 17 mai 2023

Petiția nr. 1425/2020 (și petiția conexă nr. 1433/2020) – document suplimentar trimis de petiționar

Observațiile Comisiei

Petiționarul susține că Decretul legislativ nr. 101 din 31 iulie 2020, care transpune în legislația italiană Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante⁴, încalcă normele pieței interne a UE și în special dispozițiile Directivei (UE) 2018/958⁵. Motivul este că în conformitate cu dispozițiile Decretului legislativ nr. 101, numai profesioniștii înscriși în registrul profesional al inginerilor, al arhitecților și al inspectorilor de construcții pot desfășura activitatea de „expert în decontaminarea de radon”.

Prezentul document suplimentar furnizat de petiționar se bazează, în esență, pe argumentele deja dezvoltate împotriva accesului exclusiv la activitatea de „expert în decontaminarea de radon” al inginerilor, arhitecților și inspectorilor de construcții și împotriva nerespectării de către Italia a normelor care decurg din Directiva (UE) 2018/958.

În plus, Comisia a fost informată de autoritățile italiene cu privire la un plan de modificare a legislației de transpunere a Directivei 2013/59/Euratom, pentru o mai bună respectare a criteriilor de proporționalitate. Modificarea planificată prevede că la activitățile în cauză au acces toți profesioniștii care au calificarea profesională ce le permite desfășurarea de activități de proiectare pentru lucrările de construcție.

Concluzie

⁴ Directiva 2013/59/Euratom a Consiliului din 5 decembrie 2013 de stabilire a normelor de securitate de bază privind protecția împotriva pericolelor prezentate de expunerea la radiațiile ionizante și de abrogare a Directivelor 89/618/Euratom, 90/641/Euratom, 96/29/Euratom, 97/43/Euratom și 2003/122/Euratom (JO L 13, 17.1.2014, p. 1).

⁵ Directiva (UE) 2018/958 a Parlamentului European și a Consiliului din 28 iunie 2018 privind efectuarea unui test de proporționalitate înainte de adoptarea unor noi reglementări referitoare la profesii (JO L 173, 9.7.2018, p. 25).

Comisia este de părere că prezenta petiție este, prin urmare, lipsită de obiect. Comisia menține contactul cu autoritățile italiene și monitorizează în continuare adoptarea de noi norme de către Italia.